

[Forsvarsministeren]

position, at alliancen ikke på et tidligt tidspunkt presses ud i overvejelser om brug af atomvåben. Det er tanker, som også indgår i den stående debat, og som bl. a. SACEUR, altså general Rodgers, har gjort sig til talsmand for.

Regeringen tror, at dette må betragtes som den mest realistiske linje under de nuværende forhold, og det er også vores opfattelse, at vi bør være meget opmærksomme på den udvikling, som for tiden er i gang med hensyn til at undersøge mulighederne omkring det konventionelle forsvar og med henblik på den nye teknologi. Samtidig vil regeringen naturligvis til stadighed støtte alle bestræbelser på gennem forhandlinger mellem Øst og Vest at reducere de konventionelle og nukleare rustninger og derved naturligvis først og fremmest at fremme afspændingen.

Lasse Budtz (S):

Vi er tilhængere af en international traktat om ikke-førstebrug, men det må naturligvis gøres på en troværdig måde, og netop nu er det lidt svært at se, hvordan det skal kunne gøres, hvordan man skal kunne gennemføre det i en situation, hvor oprustningen eller våbenkapløbet simpelt hen aldrig har været mere omfattende. Men forslaget om ikke-førstebrug er umiddelbart meget sympatisk, og hvem ønsker ikke en ordning, som hindrer, at atomvåben tages i anvendelse? Socialdemokratiet er derfor også parat til ved hjælp af dette forslags behandling i udvalg at fremkalde så meget materiale som muligt om, hvordan andre lande stiller sig til ikke-førstebrug, og ikke mindst kan det måske være godt at genopfriske, hvad der er blevet sagt og vedtaget i FN.

Socialdemokratiet er som bekendt tilhængere af oprettelsen af en atomvåbenfri zone i Norden, helst i en større europæisk sammenhæng, og vi ønsker først og fremmest at virke for dette forslags fremme. Et nej til atomvåben på dansk jord under alle omstændigheder, altså i freds-, krise- og krigstid, kan muligvis være med til at fremkalde de internationale garantier, som en sådan zone efter vor mening må udstyres med, og dette må vi i første omgang koncentrere os om. Der er ikke, så vidt vi kan se for øjeblikket, nogen mulighed for at få gennemført en international traktat om ikke-førstebrug, men hvis en

sådan traktat skabes, ville arbejdet med etableringen af en kernevåbenfri zone i Norden eller f.eks. på Balkan blive mindre presserende, om end bestemt ikke overflødig.

Det er indlysende, at vi har en stor sympati for en international aftale, der hindrer førstestegangsbrug, men vi mener, at aftalen må indgås, om jeg så må sige samtidig og parallelt mellem landene og i et internationalt forum.

Men et udvalgsarbejde kan øge oplysning om, på hvilke måder en sådan traktat kan gennemføres, og i hvilken grad Danmark f.eks. kan gøre nytte i denne forbindelse, og det vil socialdemokratiet selvfølgelig meget gerne deltage i opklaringsarbejdet af.

Connie Hedegaard (KF):

Idet det konservative folkeparti tilslutter sig de af ministeren fremførte synspunkter, skal jeg på mit partis vegne afvise det foreliggende forslag.

Sønderby (V):

Ja, vi havde jo en debat i formiddags om NATO og blev enige om, at den var en forsvarsalliance af defensiv karakter, og lad os sige, at de første bemærkninger, jeg gentager: de første bemærkninger, af hr. Lasse Budtz kunne vi vel også være enige om, men jeg tror nok, at venstre generelt er mere enig i alt, hvad forsvarsministeren sagde, og ud fra de bemærkninger vil jeg gerne afvise forslaget.

Pelle Voigt (SF):

Jeg vil godt på SFs vegne tilsige støtte til det forslag, der ligger her. Det vil jeg af en lang række grunde, men egentlig synes jeg, at det, som det kunne være værd at opholde sig en lille smule ved under en førstebehandling og en diskussion om et forslag af denne karakter, er et spørgsmål, som er blevet rejst af flere og flere, også af NATOs grand old men og grundlæggere, af tidligere amerikanske forsvarsministre, af sikkerhedsekspertter, ja, såmænd sågar af USAs tidligere udenrigsminister, Henry Kissinger. Alle disse folk spørger med voksende styrke: er det overhovedet troværdigt i nutiden, i vore dage, at true med anvendelse af atomvåben? Er der nogen, der tror på, at USA eksempelvis i en krigssituation ville sætte sit område og sine befolkning-